

Statsråd Jan Tore Sanner
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Vår fil: B14-BTL001
Vårt arkiv: 401
Saksbeh: BTL

Oslo, 13. januar 2014

FFOs KRAV TIL STATSBUJETTET 2015

25. november 2013 oversendte FFO krav til regjeringen knyttet til nødvendige hovedinnsatser i politikken for funksjonshemmede i statsbudsjettet for 2015. I dette brevet har vi, som tidligere varslet i Kontaktutvalget med regjeringen den 17. desember, valgt å presisere andre sentrale krav til viktige prioriterte områder i politikken for funksjonshemmede.

FFOs konkrete krav knyttet til statsbudsjettet 2015 på Kommunal- og moderniseringsdepartementets ansvarsområde er:

Kommunenes ansvar og oppgaver

- *FFO ber regjeringen legge frem dokumentasjon om forholdet mellom kommunenes rammebetingelser og ivaretagelsen av de ansvarsoppgaver de har for mennesker som lever med funksjonshemning og kroniske sykdommer.*

Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid

- *FFO ber regjeringen sikre at funksjonshemmede og kronisk syke blir en sentral målgruppe i det boligsosiale arbeidet, og at de i større grad blir en målgruppe for kommunale tiltak og ordninger.*
- *FFO ber regjeringen sikre at personer som mottar uføretrygd, ikke får dårligere levekår som følge av at grenseverdiene i bostøtteordningen justeres i tråd med endringene i uføretrygden.*
- *FFO ber regjeringen innføre økt plikt for kommunene til å skaffe varige og egnede boliger til mennesker som lever med funksjonshemning eller kronisk sykdom.*
- *FFO ber regjeringen innføre en individuell rett til bolig, mulighet til å eie egen bolig og tjenester knyttet til boligen.*

Ressurskrevende tjenester

- *FFO ber regjeringen redusere innslagspunktet for statlige tilskudd til ressurskrevende tjenester fra 1 010 000 kroner til 400 000 kroner.*

Det statlige arbeidsgiveransvaret

- *FFO ber regjeringen styrke den statlige innsatsen for å ansatte flere funksjonshemmede arbeidstakere. Vi ber videre om at ny forskrift til tjenestemannsloven iverksettes snarest.*

Universell utforming

- FFO ber regjeringen legge frem en forskrift som setter 2025 som endelig tidsfrist for universell utforming av eksisterende bygg.
- FFO ber regjeringen sette 2020 som tidsfrist for ombygging av skole- og samferdselsbygg.
- FFO ber om at forenklinger av bygningsloven og teknisk forskrift til plan- og bygningsloven i praksis ikke svekker kravene til universell utforming, heller ikke for små boliger.
- FFO ber regjeringen legge til rette for at alle kommuner er forpliktet til å tilby Husbankens tilpasningstilskudd til sine borgere.
- FFO ber regjeringen om å øke bevilgningen til Husbanktilskuddet til tilpasning av bolig med minst 100 mill. kroner årlig, og at økningen øremerkes installering av heis.

Omsorgsboliger

- FFO ber regjeringen sørge for at nye omsorgsboliger for yngre mennesker primært organiseres som borettslag eller sameier, at de inkluderes i den ordinære boligmassen og at det innføres krav om at samlokaliserte boliger ikke må omfatte mer enn 5-10 boenheter.

Talegjenkjenning

- FFO ber regjeringen om å bevilge 13 mill. kroner til utvikling av norsk språkteknologi og norsk talegjenkjenningssystem.

Kommunenes ivaretagelse av ansvaret for funksjonshemmede og kronisk syke

Kommunene er velferdssamfunnets viktigste aktør. Den økonomiske situasjonen i kommunene, og hvordan tjenester organiseres, er avgjørende for god velferd til innbyggerne. Derfor er kommunenes rammebetingelser viktig¹. FFOs vurdering er at det må skje en vesentlig styrking både kompetansemessig og økonomisk før man kan sikre god velferd for alle. Selv om kommunale prioriteringer mellom lovpålagte oppgaver er uforutsigbar, er nok situasjonen i mange kommuner i dag at de ikke har økonomi og kompetanse til å ta et helhetlig ansvar for de gruppene FFO representerer.

Regjeringen sier i sin plattform at grunnleggende velferdstjenester i kommunene er til for de som trenger det mest. Det er FFO enig i, og funksjonshemmede og kronisk syke er sentrale grupper her. Vi har merket oss at den nye regjeringen i særlig grad vektlegger tilbudet innen psykisk helse, og det er bra. FFO er imidlertid opptatt av at innsatsene fremover i mye større grad må omfatte mennesker som lever med funksjonshemninger og kroniske sykdommer gjennom store deler av livsløpet, mennesker som er avhengig av et godt og helhetlig kommunalt tjenestetilbud for å ha et verdig liv.

FFO er enig med regjeringen i at kommunene trenger en robust, forutsigbar og god økonomi hvis de skal kunne sikre gode tjenester til innbyggerne. Situasjonen er i dag at mange kommuner sliter med stram økonomi, i tillegg til at de mangler kompetanse og personell. I tillegg er organiseringen av tjenestetilbudet ofte mangelfull. Regjeringen har nedsatt et utvalg som i 2014 skal gå gjennom kommunenes oppgaver, med sikte på bedre oppgaveløsning gjennom kommunesammenslåinger. Man ser for seg at større kommuner kan løse oppgaver bedre, og at de også kan ta på seg mulige nye oppgaver. FFO har ikke tatt stilling til spørsmålet om kommunesammenslåing. Det viktige for oss er at kommunene settes i stand

---

¹ Politisk plattform for en regjering utgått av Høyre og Fremskrittspartiet, s. 47.

til å gi gode tjenester til sine innbyggere. Det er store mangler i tilbudet til funksjonshemmede, kronisk syke og deres pårørende i dag.

En generell utfordring FFOs Rettighetssenter² stadig støter på, er at kommunene ikke gir tjenester som de etter loven er pålagt å yte. Folk har begrensede muligheter til å klage på manglende tildeling, og sanksjonsmuligheter overfor kommunen finnes ikke. I tillegg er det store forskjeller mellom kommunene, og bosted er i for stor grad avgjørende for hvilke tjenester man får. FFO vet ikke om sammenslåing av kommuner vil løse livsutfordringene som mange funksjonshemmede og kronisk syke har, men vi støtter prinsippet om at kommunene skal løse de oppgavene de har. Det er våre medlemmer helt avhengige av.

Kommunene har de senere årene fått ansvar for gjennomføringen av flere nasjonale reformer. På helseområdet har for eksempel innføringen av samhandlingsreformen gitt kommunene utvidet ansvar for helse- og omsorgstjenestene. Mange kommuner prioriterer innsatsen, men i første omgang handler dette om tjenester til eldre. FFO har merket seg at det går ut over tilbudet til kronisk syke og funksjonshemmede³.

I tillegg til gode kommunale helsetjenester, herunder habilitering og rehabilitering, har mange funksjonshemmede og kronisk syke behov for kommunale omsorgstjenester og hjelp til praktisk bistand som for eksempel brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Mange har også behov for kommunale tjenestetilbud som spesialundervisning i skolen, et tilpasset boligtilbud og et transporttilbud. FFO erfarer at det er utfordrende for kommunene å gi gode tjenester og tilbud på alle disse områdene⁴. Realiteten er at de daglig bryter norsk lov overfor sine innbyggere. Mange som lever med kroniske tilstander gjennom mange år opplever å få et svært mangelfullt tilbud i sin hjemkommune.

Før man flytter mer makt og ansvar over til kommunene, mener FFO det er behov for å undersøke og dokumentere hvordan kommunene ivaretar de lovpålagte tjenestene som kommunene har plikt til å gi, med spesielt fokus på brukerne med langvarige tjenestebehov. FFO mener at det i forlengelsen av det utvalgsarbeidet som skal skje rundt kommunenes oppgaver i 2014, er behov for en inngående undersøkelse av sammenhengene mellom kommunenes rammebetingelser og ansvarsoppgavene de er pålagt å løse. FFO ber regjeringen igangsette en slik undersøkelse i 2015.

Boligsosial strategi

Det varsles i budsjettproposisjonen for 2014 en nasjonal strategi for boligsosialt arbeid i 2014. Den omtales ikke i regjeringens tilleggsproposisjon, men i regjeringserklæringen fastslås det at det er en offentlig oppgave å føre en offensiv sosial boligpolitikk. FFO spilte i 2013 inn våre anbefalinger til en boligsosial strategi⁵, og vi vil her ta opp noen av dem.

Det er vesentlig for FFO at funksjonshemmede og kronisk syke blir en sentral målgruppe i strategien. Funksjonshemmede og kronisk syke har ofte store utfordringer i boligmarkedet. Dette gjelder både muligheten til å eie egen bolig, tilgang til gode egnede leieboliger, til ulike støtteordninger i boligmarkedet og til å ha en viss sikkerhet for å få nødvendige tjenester i boligen. Kommunene gir ofte et botilbud knyttet til sykehjem eller omsorgsboliger og legger også tjenestetilbudet dit. Resultatet er et institusjonslignende botilbud til alle som trenger bistand; en situasjon som er uheldig for mange funksjonshemmede og kronisk syke. FFO mener målsettingen om at alle skal kunne velge hvor de vil bo ikke blir reell før man også har trygghet for at man får nødvendige tjenester i den boligen man eier eller leier.

² FFOs Rettighetssenter er en rådgivningstjeneste med 4 jurister som gir svar på bl.a. rettighetsspørsmål.

³ Diverse medieoppslag i 2012 og 2013.

⁴ Elses rapport og Rettighetssenterets årsrapport 2012.

⁵ Brev fra FFO til Kommunal- og regionaldepartementet datert 15. august 2013

Funksjonshemmede og kronisk syke må derfor i større grad bli en målgruppe for kommunale tiltak og ordninger. Det må stilles flere tilgjengelige kommunale utleieboliger til rådighet. Husbankens startlån skal i større grad rettes mot husholdninger med lave, men stabile inntekter. FFO mener at uføretrygd som inntektskilde også bør kvalifisere til å få tilgang til denne ordningen. Når det åpnes for en nedbetalingstid på femti år for enkelte låntakere, må det i retningslinjene samtidig sikres at unge uføre også inkluderes i denne målgruppen. FFO mener i tillegg at ordningen med etableringstilskudd må utvides.

FFO ber regjeringen om å ivareta funksjonshemmede og kronisk syke i det pågående boligsosiale arbeidet, og sikre at de i større grad blir en prioritert målgruppe for kommunale tiltak og ordninger.

Bostøtten

Bostøtten er en viktig ordning som reduserer vanskeligstiltes boutgifter. I behandlingen av budsjettet for 2014 ble det vist til at antall eldre som får bostøtte går ned. Et flertall i komiteen ba derfor regjeringen om en gjennomgang av dagens situasjon og at det legges frem forslag til mulige løsninger. Det er utfordringer i bostøtteordningen også for unge mennesker. En undersøkelse foretatt av Unge funksjonshemmede⁶ viser at unge uføre med svært dårlig økonomi ikke får bostøtte. Mange unge stiller spørsmål ved hvor fattig man må være for å bli omfattet av ordningen.

Når ny uføretrygd innføres fra 2015 forsterkes utfordringene ytterligere fordi man i beregningen av bostøtte da vil se på bruttoinntekt i stedet for nettoinntekt som i dag. Mange av de som i dag har bostøtte, vil da komme over inntektsgrensen, selv om de i realiteten har de samme utgiftene som før. I den nye uføretrygdordningen må regjeringen spesielt sikre at unge uføre, ikke får dårligere levekår som følge av at grenseverdiene i bostøtteordningen ikke justeres i tråd med endringene i uføretrygden. FFO ber regjeringen snarest legge fram et forslag om tilpasning av bostøtteordningen for unge uføre, i lys av de nye reglene for uføretrygd.

FFO er også opptatt av at boutgiftstaket i ordningen må heves, og at nivået på bostøtten må knyttes til en leieprisindeks. Vi viser til våre anbefalinger rundt en boligsosial strategi for ytterligere beskrivelser av disse punktene.

Retten til bolig

Retten til bolig er et av fundamentene i norsk velferdspolitik. FN-konvensjonen for rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne slår fast retten til bolig i artikkel 28. Konvensjonen er ratifisert, og Norge er dermed forpliktet til å gjennomføre kravene som ligger i den. FFO forventer at dette fører til en endring i boligpolitikken for funksjonshemmede og kronisk syke. Kommunene må få økt plikt til å skaffe varige og egnede boliger, og det må innføres en individuell rett til en god og egnet bolig. Retten må også gjelde det å motta tjenester i egen boligen.

En konsekvens av at funksjonshemmede og kronisk syke ikke har rettskrav på bolig fra kommunen innebærer for mange at dem blir boende i foreldrehjemmet langt opp i voksen alder. Alternativt bor de i boliger som ikke er tilpasset deres behov, har en langt dårligere standard enn gjennomsnittet, eller de samles i større kommunale bofelleskap og gis et kollektivt tjenestetilbud.

I Boligmeldingen⁷ slås det fast at det er uklart hva kommunen er pålagt å gjøre på det boligsosiale området, og at det er behov for sterkere lovgivning rundt kommunens plikt til å skaffe boliger til vanskeligstilte. Dette støtter FFO, men det ble ikke fulgt opp i

⁶ Unge funksjonshemmede: "Ung og ufør, levekår for unge uføre" (2013)

⁷ NOU 2011:15 Rom for alle (boligmeldingen)

stortingsmeldingen⁸ fra Stoltenberg-regjeringen. En god og egnet bolig er et grunnleggende behov, og burde sidestilles med andre velferdsområder som helse, utdanning og inntektssikring.

En tydeliggjøring i lov vil styrke boligpolitikken i kommunene, og sikre borgerne et likeverdig tilbud uavhengig av hvilken kommune man bor i. En lovforankring er også nødvendig for å kunne føre tilsyn med at kommunene oppfyller sine forpliktelser på dette området, og for at den enkelte borger skal ha mulighet til å klage ved manglende bistand fra kommunen.

FFO tror at en tydeligere plikt for kommunen, sammen med en individuell rett til bolig, er helt grunnleggende forutsetninger for å kunne utarbeide en virksom strategi for det boligsosiale området. Vi ser at kommunene i dag i for stor grad prioriterer bort nødvendige innsatser rettet mot funksjonshemmede og kronisk syke borgere, og vi er redd for at dersom man ikke bruker lovhjemling som virkemiddel, vil slik praksis fortsette – også med en ny boligsosial strategi. Vi ber derfor regjeringen innføre dette.

Ressurskrevende tjenester

Tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester er svært viktig for at mennesker med behov for omfattende og sammensatte tjenester skal få det tilbudet de har krav på. Likevel innebærer dagens ordning at tjenestetilbudet til enkelte brukere koster kommunene over en million kroner i året. De høye kommunale kostnadene fører til at noen kommuner vegrer seg for å legge til rette for at unge mennesker som i stor grad trenger tjenester, kan flytte for seg selv - og boalternativet blir sykehjem. Noen bydeler og kommuner vegrer seg også for å legge forholdene til rette for å ta imot mennesker som ønsker å flytte dit.

I budsjettforslaget til Stoltenberg-regjeringen ble noe av kostnaden ved ordningen forsøkt overført til kommunene, med den begrunnelse at utgiftene øker og at kommunene må bære mer av belastningen. Det er en noe underlig argumentasjon, siden kommunene allerede bærer hoveddelen av kostnaden. Mens staten i 2010 overførte 5,6 mrd. kroner til kommunene, var kommunenes utgift til ressurskrevende tjenester på rundt 9 mrd. kroner.

FFO mener dette er en for stor belastning for kommunene, og at det går ut over tjenestetilbudet til brukerne i ordningen. Den enkeltes rett til selv å velge hvor og hvordan man vil bo og retten til fullverdige tjenester i selvvalgt bolig, vil bare kunne realiseres dersom staten overtar en større andel av kostnadene for ressurskrevende tjenester.

FFO viser til at Fremskrittspartiet i budsjettinnstillingen for 2013 gikk inn for at staten skal bære mer av kostnaden ved ressurskrevende tjenester, og at partiet har som målsetting at innslagspunktet skal reduseres til 400 000 kroner⁹. Vi ber på denne bakgrunn regjeringen om å redusere innslagspunktet i ordningen, fra 1 010 000 kroner til 400 000 kroner.

Det statlige arbeidsgiveransvaret

FFO har forventninger til Kommunal- og moderniseringsdepartementet når det gjelder ansvaret for statens sentrale arbeidsgiverfunksjon, og den innsatsen som legges i å ansette flere funksjonshemmede arbeidstakere. Staten har arbeidsgiveransvaret for over 154.000 ansatte. Dermed er staten i en unik situasjon som arbeidsgiver, i kraft av å ha arbeidsgiveransvar for et svært høyt antall ansatte. FFO vil understreke at staten som arbeidsgiver har et hovedansvar og må være i front for å bidra til at de som står utenfor arbeidslivet kommer i jobb.

⁸ Meld. St. 17 (2012-2013): Byggje – bu – leve.

⁹ Innst. 16 S (2012–2013) s. 11.

FFO har de siste årene merket oss mange positive tiltak i staten for å inkludere flere funksjonshemmede arbeidstakere. Vi vil spesielt peke på trainee-programmet som et godt virkemiddel. Samtidig mener FFO at det er mulig å øke denne innsatsen. Det bør i større grad satses på faste ansettelser, og deltidsstillinger med mulighet for å kombinere arbeid og trygd.

FFO er opptatt av å endre begrepsbruken knyttet til arbeidet for å rekruttere flere funksjonshemmede arbeidstakere. De begrepene som i dag brukes om arbeidssøkere som trenger tilrettelegging og tilpasninger for å komme i arbeid har alle negative fortegn. Vi mener definisjoner med prefiks som «nedsatt», «reduert» eller «begrenset» bør begrenses der det er mulig. At disse arbeidssøkerne snakkes ned gjennom negative betegnelser er uheldig. Staten er en viktig rollemodell for hvordan denne gruppen omtales, og bør være mer bevisst på begrepsbruken. Det bør også fokuseres mer på arbeidssøkernes muligheter og ressurser, og bruke begrep som «arbeidssøkere som trenger tilrettelegging».

FFO merker seg at det i prp. 1 S (2013-2014) for Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, beskrives ulike tiltak for en rekrutteringspolitikk som skal bidra til at flere mennesker med nedsatt funksjonsevne skal søke ledige stillinger. Blant annet er det positivt at alle søkere nå aktivt må ta stilling til hvorvidt de ønsker å bli vurdert ut fra diskrimineringsgrunnet nedsatt funksjonsevne når de søker ledige stillinger.

FFO vil i denne sammenheng påpeke at søkers opplysning om nedsatt funksjonsevne også må kobles til bestemmelsene i forskrift til tjenstemansloven. Det er svært kritikkverdig at forslag til endringer i denne forskriften, som var på høring for over 2 år siden, fortsatt ligger til behandling i departementet. Den nye forskriften er ment å være et bedre virkemiddel for å rekruttere flere funksjonshemmede, som er blant de kvalifiserte søkerne. FFO ber om at forslag til ny forskrift til Tjenstemansloven ferdigbehandles og iverksettes snarest mulig.

Universell utforming

Regjeringen sier i sin politiske plattform at den skal arbeide videre for et universelt utformet samfunn. Siden diskriminerings- og tilgjengelighetsloven kom i 2009, har FFO etterlyst tidsfrister for når eksisterende bygg skal være universelt utformet. Plan- og bygningsloven åpner for at det utarbeides forskrifter om dette. Handlingsplanen «Norge universelt utformet 2025» har noen tiltak rettet mot enkelte bygningstyper som skolebygg, kirkebygg og idrettsanlegg. Men det er ikke etablert helhetlige tiltak med tidsfrister for alle bygningstyper.

For å nå målet om universell utforming innen 2025, må det settes tidsfrister for eksisterende bygningsmasse. FFO mener 2025 må settes som absolutt siste frist, og byggeiere må ta dette inn i sin planlegging. Skoler og samferdselsbygg er tidligere utpekt som prioriterte bygningskategorier, og FFO ber om at regjeringen fastsetter 2020 som tidsfrist for disse kategoriene.

Universell utforming av boliger

Flere universelt utformede boliger og bygg er et hovedmål i bolig- og bygningspolitikken. Kun ti prosent av dagens boligmasse er tilgjengelig for rullestolbrukere¹⁰. Dette tallet har økt med tre prosent fra 2001, da kun syv prosent av boligmassen var tilgjengelig. FFO konstaterer at utviklingen går i positiv retning, men for sakte.

Etter at de nye kravene til universell utforming av bygg trådte i kraft¹¹ er kravet til studentboliger senket. Det er fortsatt et press fra byggenæringen for å få redusert kravene også til andre leiligheter under 55 kvadratmeter.

¹⁰ Folke- og bolig tellingen i 2011.

¹¹ FOR 2010-03-26 nr. 489: Forskrift om tekniske krav til byggverk, ikrafttredelse 1. juli 2010.

FFO jobber for et samfunn der funksjonshemmede har samme frihet til å velge bolig på linje med andre. Det bør gjelde uansett boligstørrelse, slik at alle sikres et aktivt og likeverdig sosialt liv. Et mer inkluderende og åpent samfunn gjennom universell utforming og med gode tilgjengelige boliger, vil ha en gunstig samfunnsøkonomisk effekt. Når folk kan bo i egne boliger lenger, vil det ha som effekt at færre har behov for omsorgsboliger.

Behovet for flere tilgjengelige boliger er stort og økende. I regjeringens politiske plattform varsles det at regjeringen vil forenkle plan- og bygningsloven med forskrifter. Mye i plan- og bygningsprosesser kan sikkert gjøres enklere. Det FFO er opptatt av er at regjeringen ikke går tilbake på kravene til universell utforming av boliger. Vi oppfatter at Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner også er tydelig på at kravet om universell utforming står fast¹². FFO ber derfor regjeringen om at forenklinger i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven i praksis ikke innebærer en svekkelse av kravene til universell utforming, heller ikke for små boliger.

Økt tilskudd til tilpasning av bolig

Husbanken forvalter boligtilpasningstilskuddet, som via kommunene tildeles privatpersoner som må bygge om boligen sin blant annet på grunn av en funksjonshemning. Det er kun 293 av 428 kommuner som i 2013 har søkt om dette tilskuddet, og 252 kommuner har fått midler til tilpasnings-tilskudd. Det innebærer at funksjonshemmede bosatt i 176 av landets kommuner ikke har mulighet til å søke om dette tilskuddet. FFO mener at det er viktig at alle kommuner tilbyr denne ordningen til sine borgere og ber regjeringen følge opp og legge til rette for det.

Mange eldre boligblokker er uten heis. Mangel på heis og dårlig adkomst til leiligheter er barrierer som gjør at eldre har problemer med å bli boende, og funksjonshemmede har problemer med å finne en bolig eller kunne besøke familie og venner. Husbanken ga i 2012 tilskudd til prosjektering og innstallering av heis på 10 mill. kroner. I 2013 er det i første halvår gitt tilskudd til dette formålet på 39,6 mill. kroner. Husbanken anslår at det vil bli bevilget rundt 70 mill. kroner i 2014 til dette formålet.

FFO ber regjeringen om å kartlegge behovet for etterinstallering av heis på landsbasis. For å sikre bedre tilgjengelighet i eldre boligblokker, ber vi om at rammen til ordningen økes med 100 mill. kroner, og at økningen øremerkes installering av heis.

Omsorgsboliger

FFO mener det er nødvendig med endringer i retningslinjene fra Husbanken rundt tilskudd til omsorgsboliger. Omsorgsboliger som bygges for utviklingshemmede, mennesker med alvorlige psykiske lidelser, kronisk syke og andre funksjonshemmede, må i hovedsak organiseres som borettslag eller sameier hvor den enkelte beboer får mulighet til å kjøpe egen leilighet.

Det er en realitet at noen kommuner i de siste årene har bygget institusjonslignende omsorgsboliger for ulike grupper av funksjonshemmede og kronisk syke. Husbanken har gitt lån og tilskudd til mange slike prosjekter. FFO mener at tilskudd til permanente boliger for yngre mennesker kun må gis til prosjekter som tilfredsstillende kvalitetskrav som er etablert for slike omsorgsboliger. Det er ikke en ønsket utvikling når omsorgsboliger i realiteten er institusjoner for funksjonshemmede og kronisk syke. Det må være en forutsetning at omsorgsboliger integreres i den ordinære boligmassen og at antall boenheter er begrenset. FFO mener det ikke skal gis tilskudd til samlokaliserte boliger med mer enn fem til ti boenheter.

---

¹² Dagsnytt 28.10.13.

Talegjenkjenning

Talegjenkjenning i tilknytning til språkteknologi er et system for å tolke tale og omsette det til tekst eller kommandoer. Teknologien gjør at man kan styre en datamaskin og diktere tekst eller kommandoer ved hjelp av tale i stedet for å bruke tastatur og mus. Teknologien vil kunne tekste tale i direktesendte programmer på TV, noe som er en stor utfordring for TV-selskapene i dag. Bruk av talegjenkjenning vil også kunne tilfredsstille kravet til tilgjengelighet for IKT-løsninger som er beskrevet i forskrift, og som i dag ikke tilfredsstiller standard Web Content Accessibility Guidelines 2.0 (WCAG 2.0).

Dette systemet kan gi de som trenger det nye muligheter innen tv- og databruk. Det finnes i dag ikke robust og velfungerende talegjenkjenningsteknologi på norsk. Mange kan derfor ikke følge med på direktesendinger eller programmer uten teksting. Denne løsningen vil åpne denne lukkede, men viktige, verdenen for nye brukergrupper, og bringe oss et skritt nærmere et universelt utformet samfunn. Siden den også vil gi flere styrket mulighet til yrkesdeltagelse, vil det også ha en samfunnsøkonomisk gevinst.

FFO ber regjeringen om å bevilge 13 mill. kroner til utvikling av norsk språkteknologi/norsk talegjenkjenningssystem.

Anmodning om møte

FFO ber med dette snarest om et møte med politisk ledelse i departementet for å gjennomgå FFOs spesifikke krav til budsjettet for 2014.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Knut Magne Ellingsen
Leder

Liv Arum
Generalsekretær

Vedlegg: Rapporten «Utviklingen av funksjonshemmedes rettssituasjon de siste 10 år»

Kopi: Kontaktutvalget med Regjeringen v/Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne